

champions, and also the known masters, are marked from training of trotters.

Ippodrom, running circle, traditional prizes, playfulness, champion, orlovskiy trotter, Russian trotter.

УДК 636.1.082

ЛЬВІВСЬКИЙ ІПОДРОМ: ЙОГО МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ БУТТЯ

М.В. Стець, директор

І.Б. Світлак, начальник виробничого відділу

ПрАТ «Львівський іпподром»

Л.М. Зламанюк, кандидат сільськогосподарських наук

***Національний університет біоресурсів і природокористування
України***

Викладена історична довідка про заснування та діяльність Львівського іпподрому, його сучасну матеріально-технічну базу, умови для випробування верхових коней, рекорди і рекордисти чистокровних коней.

Іпподром, скакова, бігова і робоча доріжки, спец-приміщення, призова робото здатність, порода.

Як і дати багатьох історичних фактів, які послужили фундаментом для формування перлини Галичини по імені Львів, час зародження кінних змагань на його просторах втрачається в десь імлі століть. Адже протягом багатьох тисячоліть людина і кінь жили в нерозривному союзі мирного життя і на полях битв, на важкому орному полі і в тихі години дозвілля.

Про те документально підтверджено факт існування на міських околицях поблизу Яновської застави (Краківське напрямом) спеціально відведеного поля для проведення кінних змагань вже в 1843 році. Однак незабаром скачки на іпподромі перервалися у зв'язку з революційними подіями 1848 року, коли Львів поповнив ряди повсталих європейських міст, борючись за свою свободу і незалежність. Перерва розтягнувся на довгих дев'ять років, і поновилися кінні випробування вже в місті, що стало столицею Королівства Галичини і Лодомерії, лише в 1857 році.

На порозі ж нового ХХ століття (в 1889 році) випробування, що набирають у Львові все більшої популярності, перебазувалися на новий іподром, розташований у Стрийському напрямку. Але відміряно їм часу було лише до Першої світової, згарище якої знову поламало мирний життєвий уклад городян з його маленькими радощами і прикрощами.

У нетривалий міжвоєнний період кінні змагання були відновлені на своєму споконвічному місці у Яновських околиць (1923 рік), але у зв'язку з близькістю новозбудованого аеродрому незабаром міський сейм прийняв рішення про виділення 43 гектар землі в районі Стрийського шосе на перетині з вулицею Персенківкою спеціально для спорудження нового комплексу.

Друга світова завдала нового удару по столиці Галичини та львівському кінному спорту зокрема. Відродження його почалося вже під прапором Країни Рад на колишньому місці до 1968 року і далі від міста в стрийському напрямку, коли землі іподрому поглинув Львівський автобусний завод.

Новий, як його називають, кінний комплекс був урочисто відкритий в 1977 році після дев'яти років напруженої роботи, ставши в ряди кращих споруд подібного типу в ті часи. І з кожним роком подальшого десятиліття нові рекорди швидкості, відмінна організація і зручна доріжка звели його на вершину популярності, коли кількість випробовуваних коней на рік досягла чотирьох сотень.

За цей час побудовано спортивні споруди, сідловочна, суддівська, складські приміщення, овочесховище, 4 конюшні, в яких можна розмістити 160 голів коней, конюшня з манежем на 40 голів коней, ветеринарний лазарет та ізолятор, кузня, карантинна конюшня, душова для племінних коней, два підземні переходи, конкурне поле, глядацькі трибуни на 260 місць. За спеціальними європейськими технологіями були збудовані скакові доріжки для тренінгу та випробування верхових коней. Був відновлений і окултурений парк.

Львівський іподром відзначався єдиним у колишньому СРСР призовим кругом з трав'яним покриттям і складним дренажуванням, яке дає змогу здійснювати випробування коней у будь-яку погоду. Призове коло іподрому довжиною 1820 м і шириною 30 м із дуже незручними некрутими поворотами для запобігання травмування коней, доброю вентиляцією, складним, спеціально розробленим, рослинним набором із більше ніж 50 видів трав, ідеальне для

визначення максимальних фізичних можливостей скакових коней. На Львівському іподромі було встановлено чимало рекордів всесоюзного значення (табл. 1).

1. Дані випробувань (1977-1994 рр.)

Рік	Кількість		
	випробуваних коней	днів випробувань	скачок
1977	154	18	162
1978	239	25	289
1979	291	27	301
1980	266	22	262
1981	266	30	269
1982	234	30	254
1983	231	23	260
1984	226	25	255
1985	290	31	306
1986	285	30	308
1987	323	30	311
1988	356	30	333
1989	352	29	289
1990	276	22	234
1991	208	20	177
1992	121	15	89
1993	237	17	139
1994	50	6	33

Іподром має всі умови для якісного тренування коней верхових порід – зовнішнє піщане коло довжиною 1786 м та шириною 6 м, призначене для поетапного тренування кентером, розмашкою та жвавих галопів, внутрішнє – довжиною 1500 м та шириною 18 м – призначений для тихої роботи коней на рисі та кентері. Підсобне господарство іподрому в с. Черепин Пустомитівського району має площу 415,2 га, в тому числі ріллі – 345 га, пасовищ – 5,8, лісонасаджень – 51,5 га тощо. Воно забезпечує коней необхідними кормами.

За повоєнні роки на Львівському іподромі було випробувано близько 3500 тисяч коней чистокровної верхової та спортивних – висококровних, напівкровних, угорських, організовані дві кінноспортивні школи. Умови іподрому давали можливість навіть проводити легкоатлетичні кроси, мото- і автоперегони (табл. 2).

2. Абсолютні рекорди швидкості чистокровних верхових коней в СРСР (ДПК VI)

Дистанція, м	Рекордисти	Рекорд хв.сек.	Іподром, дата встановлення рекорду
1000	Коб.ПЕНТА, сір., 1953р. від Рауфбольда і Ніні Галет, кінзавод “Восход”	0.58	Львів, 23.9.56
1200	Жер.СТРАТЕГ, риж., 1949р. від Сектора-2 і Гастролерші, кінзавод “Восход”	1.11.4	Львів, 11.10.53
1400	Жер.ЗУЛУС, гн. 1951р., від Зиг-Зага і Люсетт, кінзавод Малкінський	1.25.0	Ростов-на-Дону 11.10.53
1500	Жер.САРДАР, риж., 1963р., від Разгара і Сигналізації, кінзавод Бесланський	1.30.0	Ростов-на-Дону 8.8.65
1600	Коб.БРОНХА, гн., 1961р., від Харківа і Бравати, кінзавод Онуфріївський	1.37.0	Львів, 31.5.64
1800	Жер.РЕЙД, 1951р., гн., від Рафаеля і Дівчини, кінзавод Есентукський	1.49.0	Львів, 20.6.54
2000	ЕСКАДРОН, гн., 1953р., від Елерона і Долини, кінзавод Онуфріївський	2.03.3	Львів, 8.6.58
2400	Жер.РАНЖИР, гн., 1947р., від Рафаеля і Репліки, к/з Онуфріївський	2.28.0	Львів, 17.8.52
2800	Жер.ХАРКІВ, сір., 1950р., від Хрустала і Гундін, кінзавод Дніпропетровський	2.57.0	Варшава, 27.9.53
3200	Жер.ГОРАЗД, риж., 1964р., від Заряду і Гордості, кінзавод Дніпропетровський	3.23.0	Львів, 4.7.68

У 60-ті роки на Львівському іподромі проводилась підготовка чистокровних верхових коней до міжнародних скачок у Лаурелі (США). Так, у 1961 році на іподромі пройшли перші відбіркові змагання перед поїздкою збірної команди кіннотників для участі у Великому інтернаціональному Вашингтонському призі.

З 1994 по 2002 роки Львівський іподром був закритий на ремонт. У 2003 році на виконання завдання Закону України “Про племінну справу у тваринництві”, роботу іподрому було поновлено. В цьому ж році на іподромі було випробувано 49 голів верхових коней, у 2004 – 41. У 2005 році на іподром надійшло вже в тричі більше коней – 128 голів, у тому числі – 82 голови чистокровної верхової породи. У 2006 році випробувано 153 коня, у тому числі 90 чистокровної верхової породи. У 2007 році частина чистокровних коней приватних власників проходила випробування у Росії, тому на іподром надійшло дещо менше коней – 122 голови, але всі вони – з кращих кінних заводів та племінних репродукторів України.

Відповідно до Наказу Міністерства аграрної політики України та Української академії аграрних наук від 18 липня 2005 року № 321/69 “Про внесення змін до переліку суб’єктів племінної справи у тваринництві, яким присвоєно відповідний статус” Львівському

іподрому надано статус – трендепо. У цьому ж році з метою підготовки до випробувань на іподром надійшло 80 голів молодняку коней для проходження тренінгу.

Слід зазначити, що Львівський іподром – єдиний в Україні, який будували з метою випробування коней верхових порід. Унікальні доріжки дають змогу випробовувати коней як під сідлом, так і в запряжці, у тому числі – багатокінній, отже можливе також і змагання драйверів.

На даний час, найбільшою проблемою є те, що держава не бачить сенсу в утриманні такого славетного не лише в Україні, але і за її межами, спортивного комплексу, як Львівський іподром. Як і не бачить воно сенсу й у розвитку кінного спорту і вітчизняного кіннозаводства взагалі, у вирощуванні видатних скакунів галузі, на якій країни всіх континентів отримують чималі прибутки.

Список літератури

1. Звіти про випробування племінних коней верхових порід ДП “Львівський іподром” 1979-1989, 2005-2007 рр.

2. Ткачова І.В. Львівський іподром: історія і сучасність / І.В. Ткачова, Т.О. Товстоко́ра, М.В. Стець, В.В. Сташевський, М.С. Вартовник, І.Б. Світлак // Науково-технічний бюлетень ІТ УААН. – Харків, 2008. – № 98. – С. 179-184.

Изложена историческая справка об использовании и деятельности Львовского ипподрома, его современную материально-техническую базу, условия для испытания верховых лошадей, рекорды и рекордисты чистокровных лошадей.

Ипподром, скаковая, беговая и рабочая дорожки, спец-помещения, призовая работоспособность, порода.

A historical certificate is expounded about foundation and activity of Lvov ippodroma, his modern material and technical base, terms for the test of up-river horse, records and champions of thoroughbred horse.

Ippodrom, race, running and working paths, spec-pomescheniya, prize capacity, breed.